

23.01.2021 r.

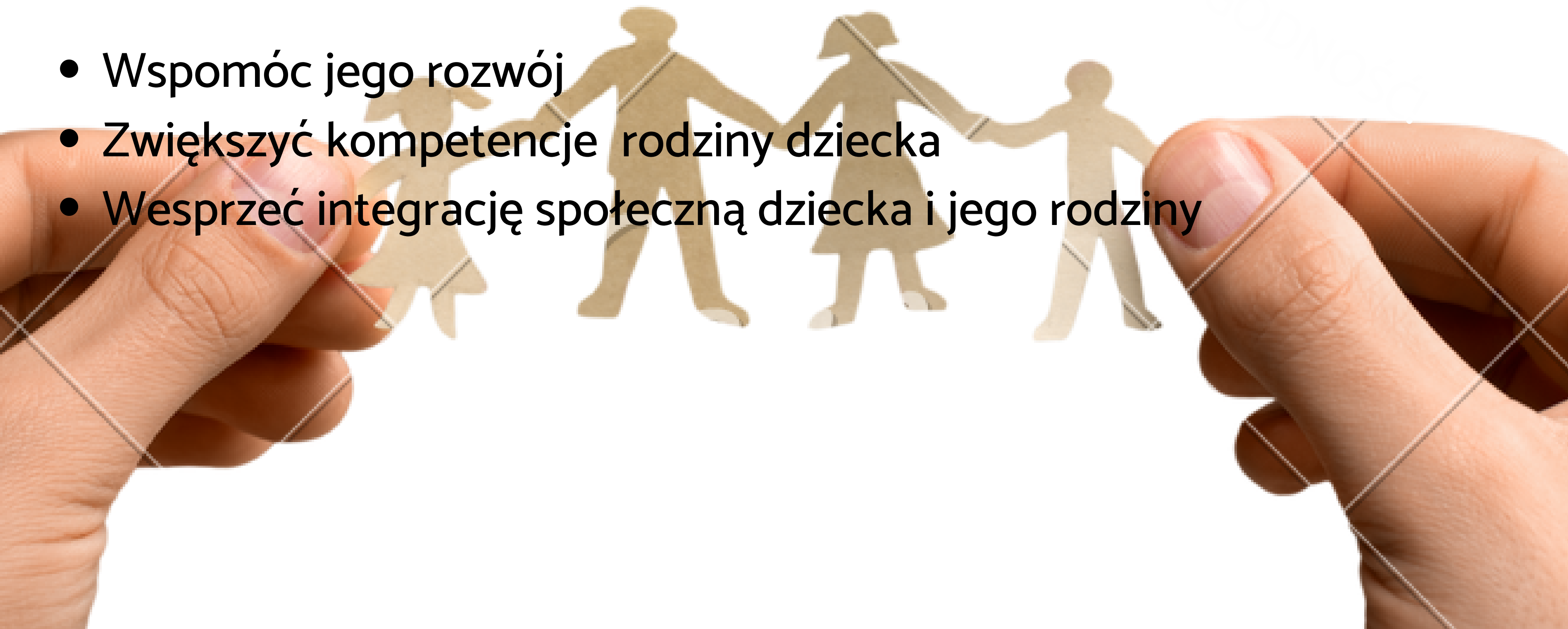
Wczesne Wspomaganie
Rozwoju Dzieci z
zaburzeniami jako
kluczowy czynnik
zwiększający szansę ich
prawidłowego
funkcjonowania.

Magdalena Kowalska, psycholog PPP 7

Wczesne wspomaganie rozwoju to zbiór świadczeń i usług oferowanych małym dzieciom i ich rodzinom. Działania te podejmowane są w odpowiedzi na specjalne potrzeby dziecka i mają na celu:

- Wspomóc jego rozwój
- Zwiększyć kompetencje rodziny dziecka
- Wesprzeć integrację społeczną dziecka i jego rodziny

Europejska Agencja do spraw Specjalnych Potrzeb Edukacyjnych

Prowadziła w latach 2003- 2004 oraz 2009 – 2010 badania mające na celu określenie warunków istotnych dla realizacji procesu wczesnego wspomagania rozwoju.

W projekcie uczestniczyło 26 krajów Europy, w tym również Polska.

W wyniku badań ustalono, że:

mimo różnych rozwiązań realizowanych w poszczególnych krajach, wszędzie powinny być respektowane kluczowe założenia sprzyjające realizacji społecznego modelu wczesnego wspomaganie rozwoju, tj modelu uwzględniającego potrzeby dziecka, jego rodziny i uwarunkowania środowiskowe.

Kluczowe założenia Europejskiej Agencji Rozwoju Edukacji Uczniów ze Specjalnymi Potrzebami warunkujące realizację społecznego modelu WWR

- Dostępność
- Bliskość
- Przystępność finansowa
- Interdyscyplinarność
- Zróżnicowanie i koordynacja świadczeń

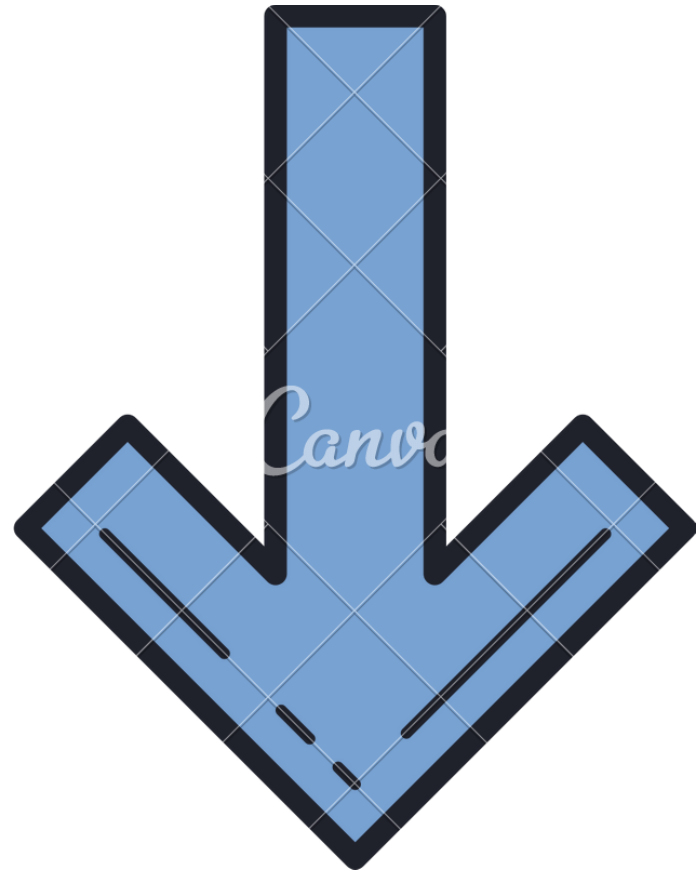

Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka jest ważnym zadaniem w polskim systemie oświaty z punktu widzenia rozwoju i potrzeb małego dziecka z niepełnosprawnością, a także zapobiegania jego ewentualnym przyszłym niepowodzeniom w nauce szkolnej.

Na podstawie art. 127ust.18 ustawy-Prawo oświatowe z 14 grudnia 2017roku (Dz. U. z 2017, poz. 59) wydano **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 sierpnia 2017 r. w sprawie organizowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci** (Dz.U. z 2017 r., poz. 1635)

Cel wczesnego wspomagania rozwoju dziecka

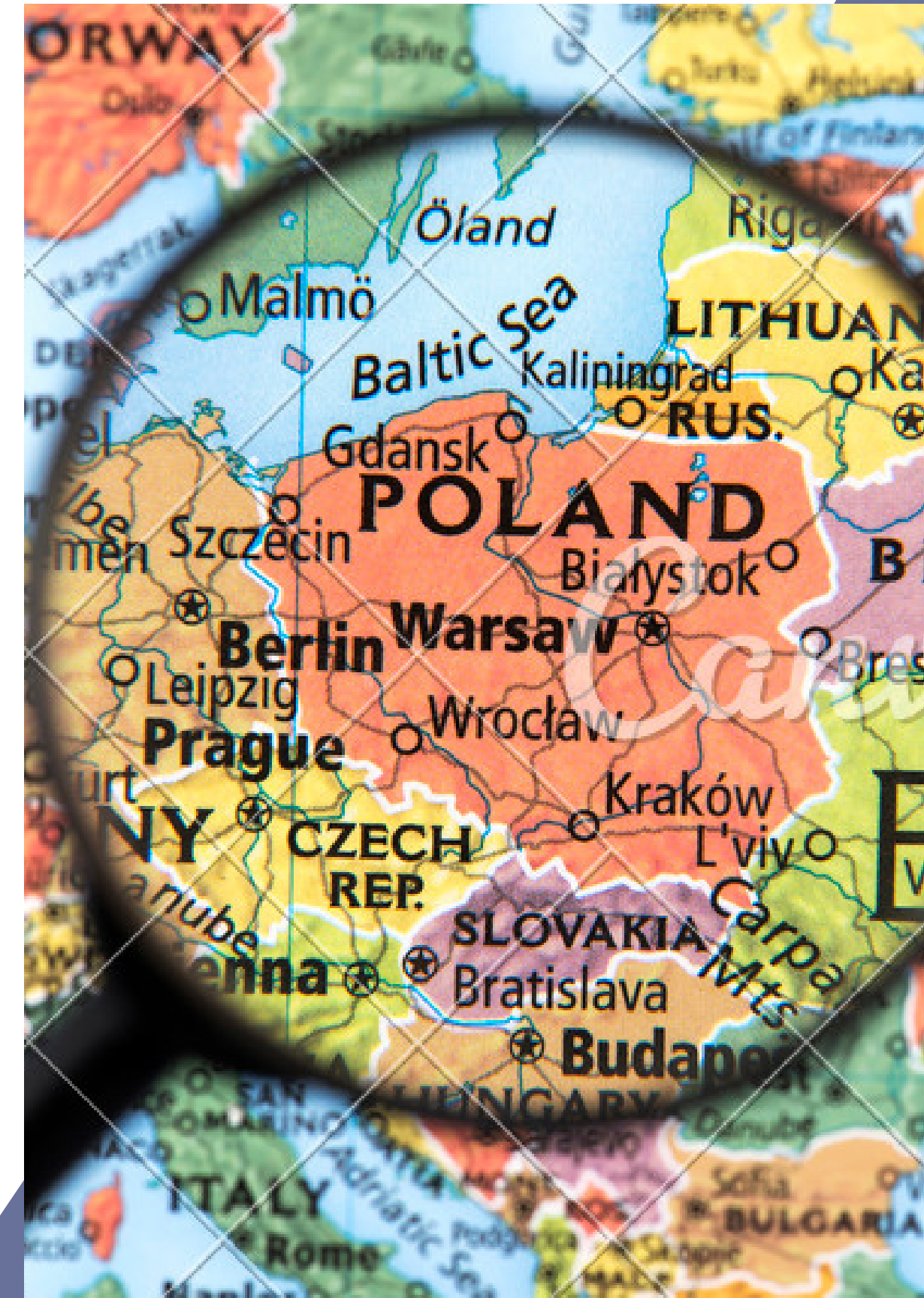
Pobudzanie i stymulowanie ruchowego, poznawczego, emocjonalnego i społecznego rozwoju dziecka od chwili wykrycia u niego niepełnosprawności do czasu podjęcia nauki w szkole.

Najistotniejsze rozwiązania zawarte w ustawie Prawo oświatowe i rozporządzeniu o WWRD

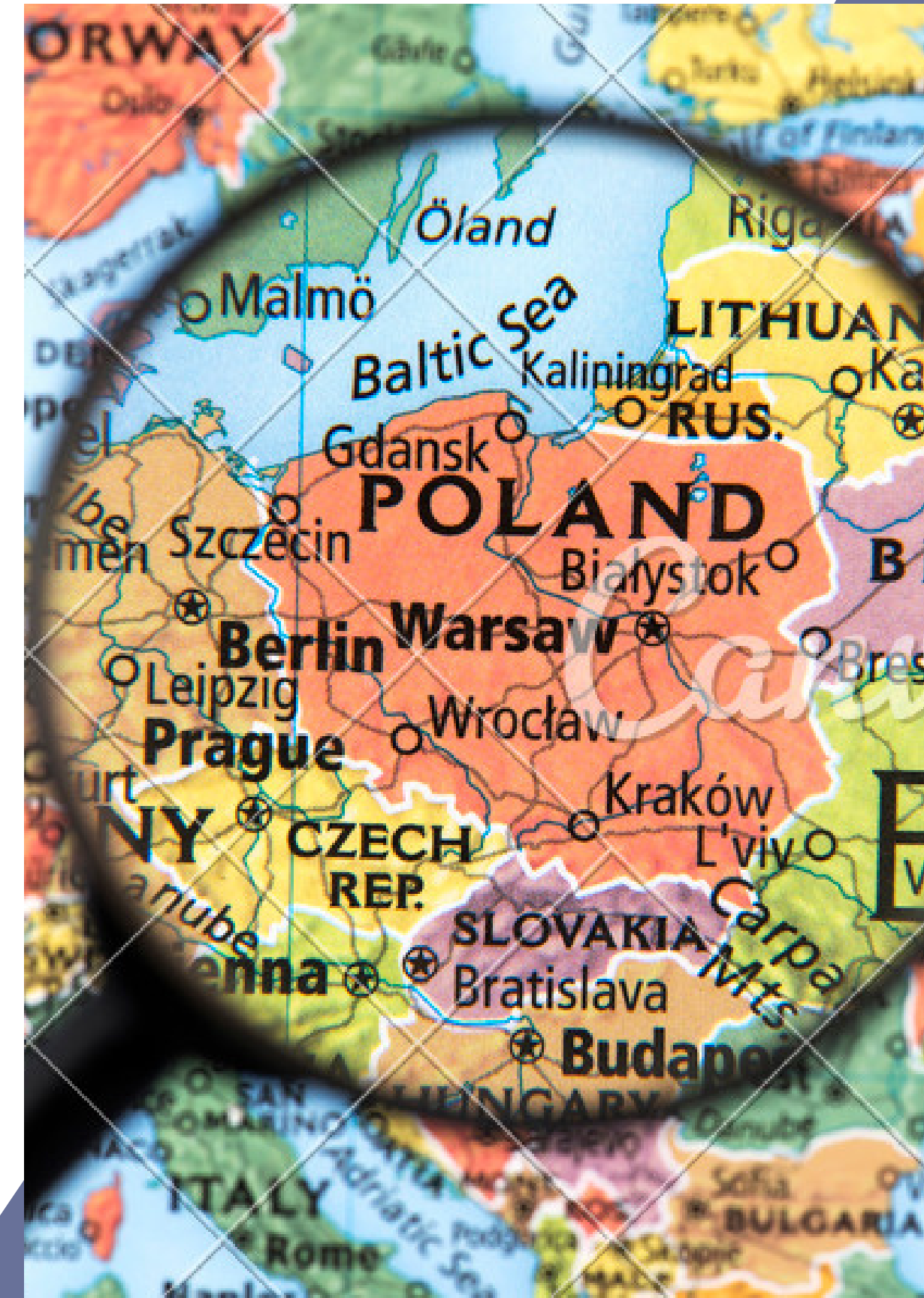
dla kogo? ► WWRD organizowane jest dla dziecka od chwili wykrycia niepełnosprawności, aż do podjęcia nauki w szkole, posiadającego opinię o potrzebie tego wspomagania, wydaną przez publiczną poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym specjalistyczną,

gdzie? ► W publicznych i niepublicznych: przedszkolach i szkołach podstawowych, w tym specjalnych, innych formach wychowania przedszkolnego, specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych, specjalnych ośrodkach wychowawczych, ośrodkach rewalidacyjno-wychowawczych oraz poradniach psychologiczno-pedagogicznych, w tym poradniach specjalistycznych

Najistotniejsze rozwiązania zawarte w ustawie Prawo oświatowe i rozporządzeniu o WWRD

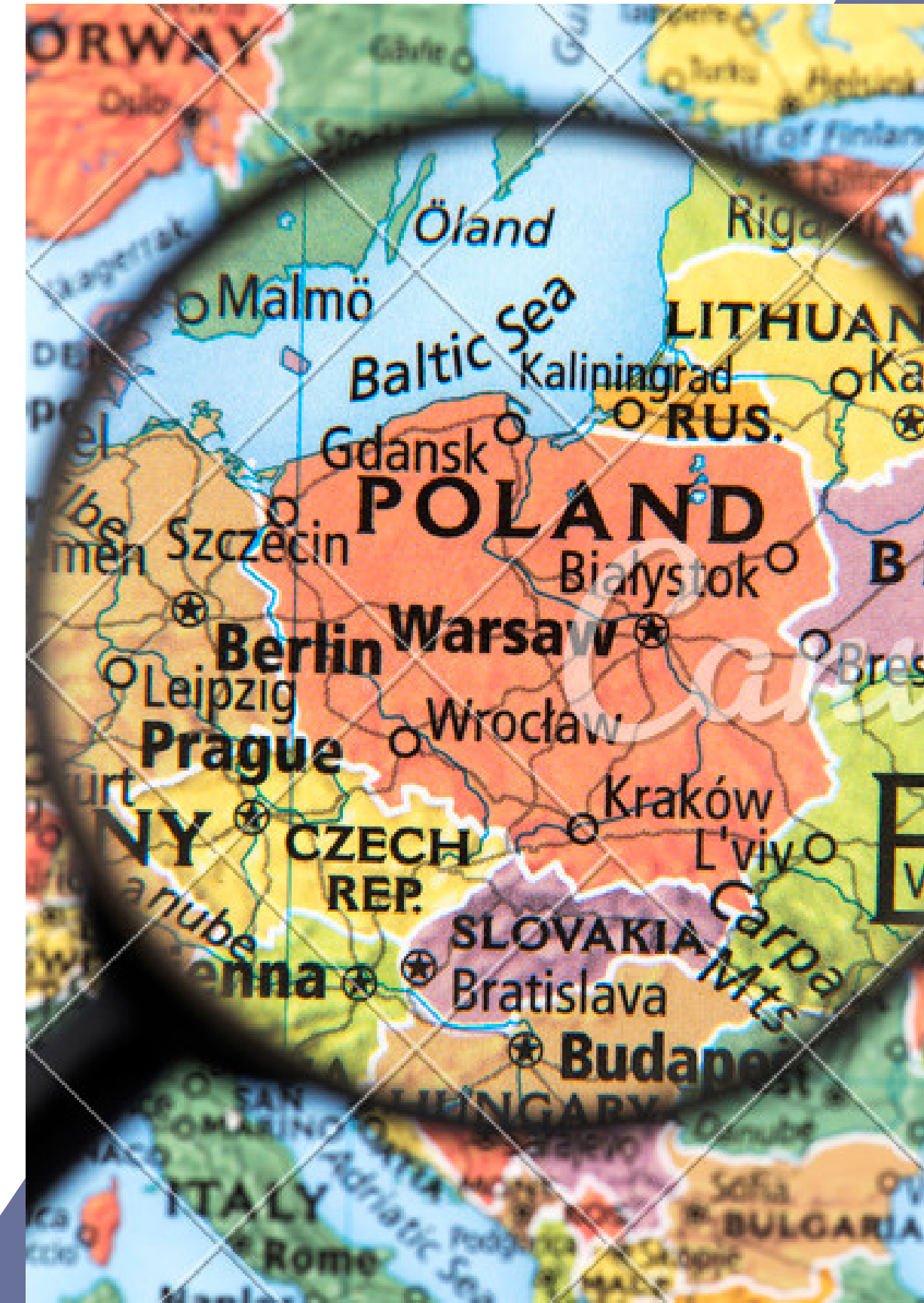
- w jakim wymiarze godzin ? ► wymiar zajęć WWRD wynosi od 4 do 8 godzin w miesiącu, w zależności od możliwości psychofizycznych i potrzeb dziecka,
- zajęcia prowadzone są indywidualnie z dzieckiem i jego rodziną,
 - dzieci, które ukończyły 3 r. ż. mogą uczestniczyć w zajęciach prowadzonych w grupach 2-, 3-osobowych, z udziałem rodzin.

Dokumentacja WWRD

Indywidualny Program wczesnego wspomaganie rozwoju określa w szczególności:

- sposób realizacji celów rozwojowych ukierunkowanych na poprawę funkcjonowania dziecka, wzmocnienie jego uczestnictwa w życiu społecznym i przygotowanie do nauki w szkole,
- eliminowanie barier i ograniczeń w środowisku utrudniających funkcjonowanie dziecka, w tym jego aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym;
- metody wsparcia rodziny dziecka w zakresie realizacji programu;
- w zależności od potrzeb – zakres współpracy, o której mowa w § 3 ust. 4 pkt 2 ww. rozporządzenia;
- sposób oceny postępów dziecka.

Zakres wczesnego wspomagania rozwoju dziecka może dotyczyć:

- rozwoju motorycznego,
- stymulacji polisensorycznej,
- rozwoju mowy i języka,
- orientacji i poruszania się w przestrzeni,
- usprawniania widzenia, słuchu,
- umiejętności samoobsługi i funkcjonowania w środowisku,
- komunikacji z otoczeniem i funkcjonowania w relacjach z innymi.

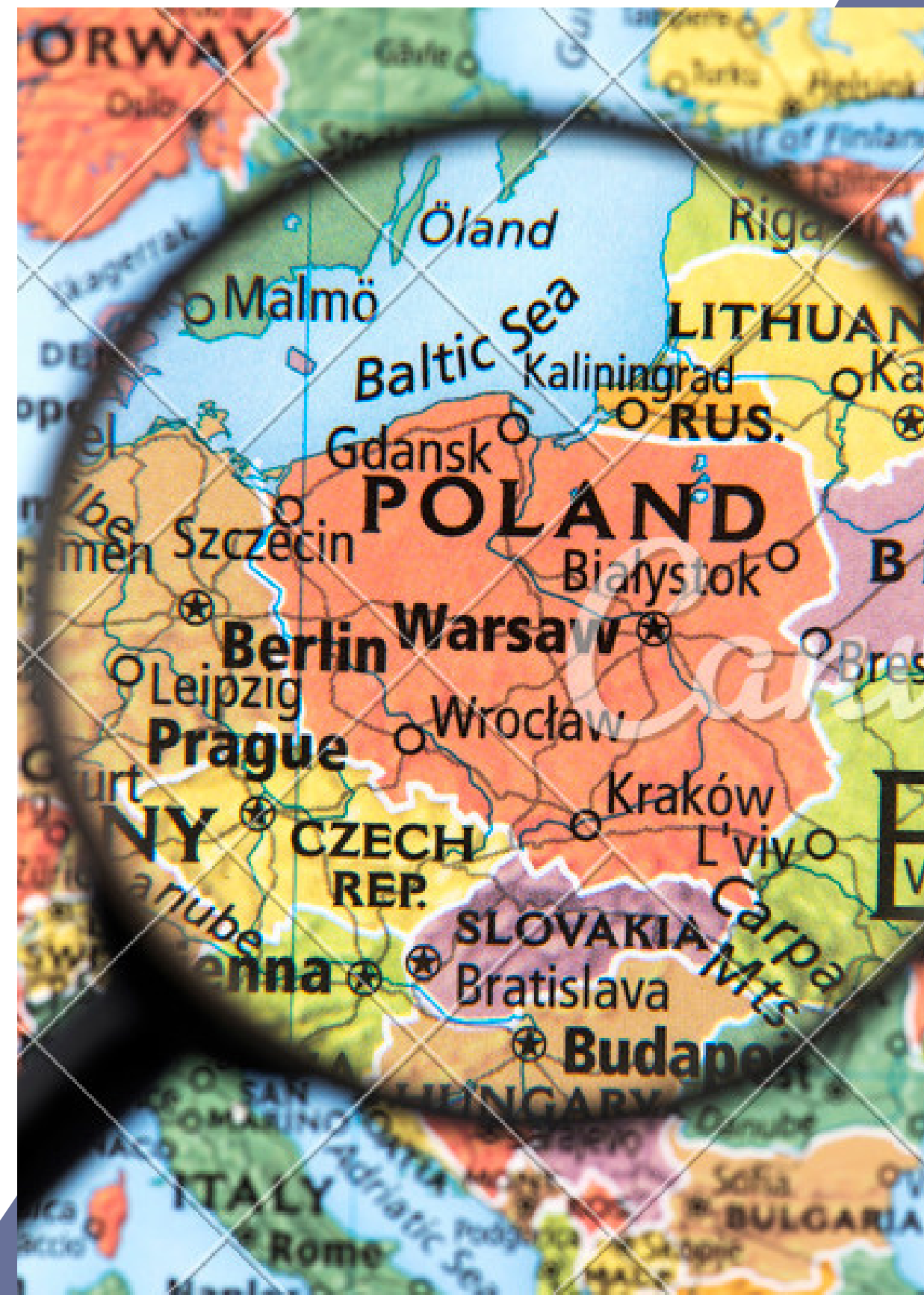
Program „Za życiem” uruchomiony w roku 2017 r.:

- w ramach programu wprowadzono dodatkowe instrumenty wsparcia,
- włączenie do systemu wsparcia dzieci zagrożonych niepełnosprawnością,
- podstawą do przyjęcia dziecka jest zaświadczenie lekarskie,
- zespół specjalistów określa rodzaj i charakter zajęć pomocowych,
- ze wsparcia w ramach programu mogą korzystać również dzieci, które objęte są wczesnym wspomaganem rozwoju na podstawie opinii stwierdzającej taką potrzebę. Dla tych dzieci program stwarza możliwość poszerzenia oferty zajęć specjalistycznych.

Ośrodek Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczy
w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 2
ul. Ks. M. Góreckiego 16, 80-544 Gdańsk
tel. 58 343 28 97

e-mail: e.kawalec@sosw2.edu.gdansk.pl

Koordynator: mgr Elżbieta Kawalec

Rekomendacja:

im wcześniej zostanie postawiona diagnoza i podjęcie się działań stymulujące i wspomagające rozwój dziecka, tym lepsze rokowania dla dziecka i szansa na lepsze funkcjonowanie.

Argumenty za podjęciem jak najwcześniejszej stymulacji rozwoju dzieci:

- we wczesnym okresie rozwoju CUN ma wyjątkowo dużą plastyczność, co daje możliwość korelacji zaburzonych funkcji i kompensowania deficytów,
- u dzieci z zaburzeniami o postępującym przebiegu możliwe jest zahamowanie, a czasami nawet całkowite zatrzymanie dalszych niekorzystnych zmian,
- małe dzieci są bardziej podatne na stosowane programy usprawniania i postępowanie rewalidacyjne i czynią szybsze postępy,

Argumenty za podjęciem jak najwcześniejszej stymulacji rozwoju dzieci:

- małe dzieci mają większą łatwość uczenia się i są bardziej podatne na terapię (wiele zaburzeń narasta wraz z wiekiem, co utrudnia terapię i edukację),
- dzieci łatwiej generalizują wypracowane przez siebie umiejętności i nawyki,
- wczesne wspomaganie jest szansą na osiągnięcie takich umiejętności, których dziecko nie osiągnęło by bez pomocy,

Argumenty za podjęciem jak najwcześniejszej stymulacji rozwoju dzieci:

- zgodnie z prawem pierwszeństwa dotyczącym uczenia się, pierwsze umiejętności utrwalają się najsilniej i najtrudniej ulegają później zmianie,
- rodzice małych dzieci mają więcej nadziei, sił, zapału i wiary, dlatego są bardziej zaangażowani we współpracę ze specjalistami, chętniej biorą udział w terapii dziecka.

Jaka jest rola przedszkola we
wczesnym wspomaganie
rozwoju dziecka?

Rola przedszkola w realizacji zajęć Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka

- nauczyciele, specjaliści w przedszkolu często jako pierwsi "wyłapują" nieprawidłowości w rozwoju dziecka- - pierwszy kontakt, rozmowa i pokierowanie rodziców,
- obowiązkowa powinna być współpraca zespołu WWR z placówką do której dziecko uczęszcza na co dzień i ujednoczenie sposobów pracy z dzieckiem,
- zespół WWR (specjaliści) ma wspomóc przedszkole w ukierunkowaniu codziennych działań, pracy z dzieckiem: jak dostosować program realizowany w przedszkolu, przestrzeń, codzienne czynności do potrzeb/możliwości dziecka,
- dziecko nie jest „niepełnosprawne” tylko przez 45 min tygodniowo pracy w gabinecie specjalisty, musi być działanie środowiskowe, skoordynowane pomiędzy zespołem wwr- rodziną-placówką (żłobek/przedszkole/szkoła)

Rola przedszkola w realizacji zajęć Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka

- konsultacja ze specjalistami, zapoznanie się z programem WWR – często chodzi o czynności mało angażujące dla nauczyciela a bardzo ważne z punktu widzenia prowadzonej terapii np. gdzie powinno siedzieć dziecko, czy powinno być wyposażone w specjalistyczny sprzęt lub pomoce, jak dostosować przestrzeń, jak się zwracać do dziecka -
 - KOMUNIKACJA** – jeśli ma wprowadzone elementy AAC generalizacja (np. gesty makatonu, symbole),
 - monitoring i wymiana informacji pomiędzy specjalistami z zespołu WWR a nauczycielami w przedszkolu,
 - dziecko najlepiej uczy się w zabawie, gdy doświadcza pozytywnych emocji,
- Warunek konieczny: Poczucie bezpieczeństwa**

Rola przedszkola w realizacji zajęć Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka

- praca nad wspólnymi celami –np. cel wpisany w program WWR-
- usprawnianie grafomotoryki: w jaki sposób możemy aranżować w codziennych aktywnościach dziecka, w jego środowisku zabawy, ćwiczenia, zadania do wykonania, które będą realizowały ten cel? W Przedszkolu mamy dużo okazji aby usprawniać umiejętności grafomotoryczne,
- bardzo ważne jest położenie nacisku na rozwój społeczny dziecka, niestety często w procesie terapii jest to bagatelizowane na rzecz rozwoju poznawczego i fizycznego. TUTAJ - znowu duża rola przedszkola,
- wsparcie rodziców - dobro rodzica musimy uwzględniać jako dobro dziecka. Nasza rola- pomóc rodzicom poczuć, że są dobrymi rodzicami, wspierać w budowaniu pozytywnej relacji z dzieckiem. WWRD to wsparcie i edukacja rodziców.

Dziękuję za uwagę

